

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBLAŠČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 230 9730

www.ip-rs.si

gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-55/2024/2

Datum: 17. 12. 2024

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
gp.mgts@gov.si

**ZADEVA: Predlog novega Zakona o Poslovnem registru Slovenije (EVA 2023-2180-0053) –
MNENJE**

ZVEZA: vaš dopis št. 007-351/2023/29 (IPP), prejet dne 4. 10. 2024 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo dodatno mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k dopolnjenemu predlogu Zakona o Poslovnem registru Slovenije – EVA 2023-2180-0053 (predlog ZPRS-2).

Po pregledu dopolnjenega predloga ZPRS-2 IP ugotavlja, da tudi predlog ZPRS-2 ureja primerljivo materijo kot veljavni Zakon o poslovnem registru Slovenije (ZPRS-1), pri čemer gre v pretežnem delu za urejanje zbiranja in obdelav podatkov o poslovnih subjektih, v delu pa tudi za urejanje zbiranja in obdelave osebnih podatkov (torej podatkov o določljivih ali določenih fizičnih osebah). Predlog ZPRS-2 se na urejanja obdelav osebnih podatkov nanaša zlasti v 3. (definicije, zlasti definicija javnih podatkov), 6., 7., 15., 17. do 23., 26. do 37. ter 42. do 44. členu.

Bistven izziv v zvezi s tem glede na dosedanje izkušnje in zaznane probleme v praksi predstavljajo tisti podatki poslovnih subjektov, ki imajo dvojno naravo, zlasti z vidika trajne izgube varovanja osebnih podatkov v primeru subjektov vpisa, kot so samostojni podjetniki in fizične osebe, ki opravljajo v poslovnem registru vpisane dejavnosti. Gre za podatke, ki predstavljajo v določenih primerih osebne podatke določene ali določljive fizične osebe, v drugih primerih pa podatke poslovnega subjekta, to so npr. davčna številka, ime in priimek, naslov prebivališča, ki je hkrati sedež poslovnega subjekta, v določenih primerih tudi številka transakcijskega računa (npr. samostojnega podjetnika posameznika), kadar ta isti transakcijski račun uporablja nosilec subjekta vpisa tudi kot fizična oseba.

K 15. členu

Z vidika načela sorazmernosti IP v ponovni razmislek predlaga izključitev nujnega zbiranja podatka o spolu ustanoviteljev, družbenikov, članov, nosilcev dejavnosti, članov organa nadzora ali zastopnikov poslovnem registru na podlagi drugega odstavka 15. člena predloga ZPRS-2 na način, da je taka obdelava nujna. Z vidika primarnih namenov vodenja poslovnega registra, to so zlasti varnost pravnega prometa in davčni nameni, se vodenje podatka o spolu zdi nesorazmerno. Zlasti je nesorazmerna tudi morebitna javna objava tega podatka, kot je predvidena na podlagi tretjega odstavka 43. člena predloga ZPRS-2, ki med izjemami javne objave ne določa podatka o spolu.

K 20. do 23. členu

Glede določb VI. poglavja (20. – 23. člen) predloga ZPRS-2, ki podrobneje urejajo postopke v sistemu za podporo poslovnim subjektom ter s tem povezani informacijski sistem, ponovno predlagamo, da jasneje opredelite različne vloge, naloge in odgovornosti v zvezi z varstvom osebnih podatkov za posamezne udeležene subjekte (poleg upravljavca PRS so to tudi vsi drugi upravljavci posameznih

povezanih informacijskih sistemov, točke za podporo poslovnim subjektom ter ministrstvo, pristojno za zagotavljanje elektronskih storitev javne uprave, ki upravlja informacijski sistem za podporo poslovnim subjektom in zagotavlja ustrezno informacijsko podporo za integrirano izvajanje poslovnih procesov, ki jih obsega sistem za podporo poslovnim subjektom) zlasti npr. z vidika zagotavljanja pravic posameznikov, ukrepov varnosti, pravil glede povezovanja zbirk ipd.

Predlagamo tudi, da med pogoje za pridobitev položaja točke za podporo poslovnim subjektom določite tudi obveznosti glede varovanja osebnih podatkov v zvezi z delovanjem sistema (kot so npr. ukrepi varovanja, ukrepi za zagotavljanje pravic posameznikov, ustrezna tehnična in informacijska oprema). Dodatno predlagamo, da ponovno preverite ustreznost določitve 2-letnega roka hrambe izvirne (papirne) dokumentacije na točki za podporo poslovnim subjektom z vidika zastaralnih rokov za uveljavljanje morebitnih tožbenih zahtevkov v zvezi z napakami v sistemu ter pravic posameznikov v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

V tem kontekstu svetujemo, da se dopolni pripravljena ocena učinkov v zvezi z varstvom podatkov na podlagi 24. člena ZVOP-2.

K 43. členu

Predlagano besedilo 43. člena ZPRS-2, ki ureja javnost podatkov poslovnega registra (doslej je to urejal 22. člen ZPRS-1) naj bi se po novem glasilo:

»43. člen

(vpogled, iskanje in izpis podatkov)

(1) Poslovni register je javni register.

(2) Davčna številka, naslov stalnega in začasnega prebivališča ter račun fizične osebe, ki so hkrati davčna številka, sedež in poslovni naslov ter račun subjekta vpisa, z vpisom tega subjekta vpisa v poslovni register postanejo javni podatki.

(3) EMŠO, datum rojstva, davčna številka, stalni naslov v tujini ter naslov stalnega in začasnega prebivališča ustanoviteljev, družbenikov, članov ali nosilcev dejavnosti, članov organov nadzora in zastopnikov subjektov vpisa in njihovih delov, razen subjektov vpisa v sodni register, niso javni podatki. Za objavo podatkov subjektov vpisa v sodni register na spletnem portalu upravljavca registra se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodni register.

(4) Upravljavec registra zagotavlja vpogled v javne podatke posameznega subjekta vpisa in njegovih delov neposredno ali z dostopom prek svojega spletnega portala. Iskanje in vpogled v javne podatke sta brezplačna.

(5) Upravljavec registra zaradi varnosti pravnega prometa omogoči iskanje in vpogled v javne podatke, v katerem subjektu vpisa je določena oseba ustanovitelj, družbenik, član, član organa nadzora ali zastopnik. Iskanje se pri fizičnih osebah omogoči z uporabo kombinacije osebnega imena ter EMŠO ali kombinacije osebnega imena ter davčne številke ali kombinacije osebnega imena ter naslova prebivališča, vpisanega v poslovni register, pri pravnih osebah pa z uporabo firme, imena, matične ali davčne številke. Prejšnja stavka se uporablja za subjekte vpisa, ki se vpisujejo na podlagi zakona, ki ureja sodni register, za podjetnike in za druge fizične osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost. Pri subjektih vpisa, ki se vpisujejo na podlagi zakona, ki ureja sodni register, se vpogled v podatke iz prvega stavka omogoči tudi s povezavo v skladu z zakonom, ki ureja sodni register.

(6) Ne glede na četrty in peti odstavek tega člena zagotavlja upravljavec registra brezplačno javne podatke in listine o: posameznem subjektu vpisa iz 3. do 6. točke prvega odstavka 3. člena ZSReg in iz 2. točke drugega odstavka 3. člena ZSReg, ki jih ustanovijo poslovni subjekti iz Priloge II Direktive 2017/1132/EU, čezmejnem preoblikovanju ali čezmejni združitvi ali čezmejni delitvi tudi prek sistema povezovanja poslovnih registrov.

(7) Upravljavec registra zagotavlja uradni izpis javnih podatkov za subjekte vpisa, za katere je upravljavec registra registrski organ, in njihove dele na podlagi vloge uporabnika javnih podatkov.

(8) Upravljavec registra zagotavlja izbor javnih podatkov iz poslovnega registra v papirni ali elektronski obliki na podlagi vloge uporabnika javnih podatkov.

(9) Upravljavec registra v soglasju z Vlado Republike Slovenije s tarifo določi nadomestila za stroške priprave in posredovanja podatkov poslovnega registra v skladu z zakonom, ki ureja ponovno uporabo informacij javnega značaja.

(10) Izreki sklepov, objavljeni na podlagi 29. do 34. člena tega zakona, so brezplačno javno dostopni eno leto po dnevu njihove objave. Če je subjekt vpisa izbrisan pred iztekom roka iz prejšnjega stavka, so izreki sklepov brezplačno javno dostopni do datuma izbrisa.

(11) Upravljavec registra zaradi varnosti pravnega prometa zagotavlja vpogled v javne podatke tudi za izbrisane subjekte vpisa in njihove dele, razen subjekte vpisa v sodni register, prek svojega spletnega portala. O posameznem izbrisnem subjektu vpisa in njegovih delih se brezplačno zagotavljajo ti javni podatki:

1. matična številka,
2. davčna številka, če ni hkrati davčna številka fizične osebe,
3. firma ali ime,
4. skrajšana firma ali ime,
5. prevod firme ali imena in skrajšane firme ali imena,
6. sedež (kraj poslovnega naslova),
7. poslovni naslov, če ni hkrati naslov stalnega in začasnega prebivališča fizične osebe,
8. datum vpisa,
9. datum in vrsta izbrisa.«.

IP pozdravlja jasno opredelitev varovanja osebnih podatkov z dvojno naravo po izbrisu subjekta vpisa iz poslovnega registra. Ponovno pa predlagamo razmislek o možnosti morebitnih dodatnih zaščitnih ukrepov (npr. omejitev dostopnosti v posebnih in posebej utemeljenih primerih) z vidika načela sorazmernosti obstoječe ureditve, v skladu s katero sta javna podatka o davčni številki in naslovu prebivališča fizične osebe vedno takrat, kadar gre hkrati za davčno številko in sedež poslovnega subjekta. Taka ureditev namreč npr. pomeni, da so javni podatki domači naslovi vseh samostojnih kulturnih delavcev, slikarjev, novinarjev, igralcev ipd., ki so hkrati poslovni subjekti.

Dodatno izpostavljamo tudi nesorazmernost javne objave podatka o spolu, kot je predvidena na podlagi tretjega odstavka 43. člena predloga ZPRS-2 v povezavi s 5. točko drugega odstavka 15. člena, saj med izjemami javne objave ni podatka o spolu.

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje in smo na voljo za morebitna dodatna pojasnila.

Lep pozdrav,

dr. Jelena Virant Burnik,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke

Poslati:

- po e-pošti: Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport: gp.mgts@gov.si;
- v vednost po e-pošti: Ministrstvo za pravosodje: gp.mp@gov.si.